

Handläggare
Ebba Nordborg
Telefon: 08-508 36 272**Till**
Äldrenämnden
21 maj 2024

Skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten

Svar på skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten.

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten.

Bakgrund

Liliane Åkerlund (SD) lämnade på nämnden den 20 februari 2024 en skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten.

I skrivelsen framför skribenten att beredskapslager för äldre som är beroende av hemtjänst är ett viktigt inslag i krisberedskapen. I händelse av en krissituation är tillgången till mat, vatten, mediciner och förnödenheter som hygienprodukter och förbandsmaterial livsavgörande.

Mot bakgrund av detta önskar hon svar på följande två frågor.

1. Finns det någon utarbetad krisberedskap för äldre med hemtjänst?
2. Vad ser förvaltningen annars för förutsättningar att inrätta beredskapslager och utarbeta en krisberedskap för äldre med hemtjänst?

Sammanfattning

Det pågår arbete ett för att stärka hemtjänstens beredskap. Staden är på god väg att bygga upp en robust förmåga för att hantera höjd beredskap. Det är dock viktigt att framhålla att den enskilde har ett eget ansvar för sin egen hemberedskap i ordinärt boende, och att det finns stöd i vad man behöver köpa in från exempelvis MSB:s broschyr ”Om krisen eller kriget kommer”. Det är dock viktigt att ha förståelse för att det kan vara svårt för en enskild att inhandla det som kan tänkas behövas för en god hemberedskap, och att ytterligare stöttning med inhandling och omsättning av produkter kan behövas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom enheten för kommunikation, omvärld och beredskap. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett den 15 maj 2024. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 14 maj 2024. Det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma råd för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet den 16 maj 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Krisberedskap inom samtliga av äldreomsorgens verksamheter är en viktig fråga då en sammanhållen krisberedskap inom stadens samtliga verksamhetsområden bidrar till stadens totala förmåga att hantera en kris.

Krisberedskap för den enskilda

För de invånare som har hemtjänst är det viktigt att betona att dessa insatser utförs i ordinarie boende och att den egnes ansvar för hemberedskap gäller. Broschyren *Om krisen eller kriget kommer*, som ges ut av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) innehåller en lista på nödvändiga förnödenheter som varje hushåll bör ha hemma för att förbereda sig för oförutsedda händelser. MSB har fått i uppdrag av Regeringen att ta fram en ny version av broschyren som förväntas skickas ut till samtliga hushåll under 2024.

Givetvis behövs förståelse för att egen förberedelse avseende lagring av livsmedel kan medföra svårigheter för vissa äldre och att extra stöd från hemtjänsten kan behövas. Exempelvis hjälp med inhandling av livsmedel. För personer som har beviljats stöd med mat och måltider ökar kraven på hjälp också vid kriser. Därför är detta ett identifierat utvecklingsområde för beredskapssektorn hälsa, vård- och omsorg och som kopplar an till flera andra frågor som rör äldreomsorg i kris och krig.

Krisberedskap för utförare

Hemtjänstutförarna ska ha en kontinuitetsplan för oförutsedda händelser som exempelvis elavbrott, skyfall eller framkomlighetsproblem till följd av störningar. Därmed är det utförarens ansvar att arbeta proaktivt för att säkerställa sin egen organisations funktionalitet vid en extraordinär händelse. Hemtjänstenheter i egen regi kan få stöd av stadsdelsförvaltningen i detta arbete. Privata utförare kan få visst stöd av äldreförvaltningen.

Kontinuitetsplaner vid en extraordinär händelse ska även innefatta störningar i exempelvis måltidsleveranser. Om en äldre inte har några måltidsinsatser är det dock, som nämnts ovan, den äldres eget ansvar att förbereda sig för kris och krig.

Under våren ordnade äldreförvaltningen ett stormöte för utförare inom hemtjänst och för särskilda boenden. Under stormötet hölls presentationer om äldreomsorgens beredskap. Förvaltningen informerade om det arbete som görs i staden, vilka rutiner som bör finnas på plats samt vilket stöd man som privat utförare kan få av äldreförvaltningen. Stödet kan bland annat omfatta mallar för kontinuitetsplanering och förslag till krismenyer samt rådgivning om hur man ska tänka kring sin kontinuitetsplanering.

Krisberedskapsarbete i staden och på äldreförvaltningen

I Stockholms stad pågår ett större arbete med beredskap. Staden har en sektorsorganisation för arbetet med beredskap där det finns tio olika beredskapssektorer och fyra beredskapsområden. Äldreförvaltningen är sektorsansvarig för sektorn hälsa, vård och omsorg och deltar i sektorn livsmedelsförsörjning och dricksvatten. I dessa forum har frågan gällande hemtjänstens beredskap diskuterats.

Förvaltningen deltar i arbetet med budgetuppdraget gällande centralt omsättningslager, ”Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt omsättningslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga.” Inom ramen för detta uppdrag ska ett centralt omsättningslager utredas och viss drift påbörjas under år 2024. Detta lager kommer att omfatta vissa av de produkter som skrivelsen nämner, och lagret kommer att vara ett stort steg på vägen i att säkra stadens, men även i förlängningen hemtjänstens, beredskap i såväl kris som höjd beredskap. Äldreförvaltningen deltar aktivt i arbetet.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om krisberedskap inom hemtjänsten.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Bilagor

Skrivelse om krisberedskap inom hemtjänsten.